

11. februar 2021
Sagsnr.: 20/11558
SOJAAN

AFGØRELSE FRA MILJØ- OG FØDEVAREKLAGENÆVNET

STADFÆSTELSE af afslag i sag om ansøgning om tilladelse til anvendelse af ikke-økologiske jordbærplanter i Køge Kommune

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter artikel 22, stk. 1 og stk. 2, litra b, i forordning (EF) nr. 834/2007,¹ og artikel 45, stk. 1, litra b, i forordning (EF) nr. 889/2008,² jf. økologilovens § 18 a, stk. 1.³

Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster Landbrugsstyrelsens afgørelser af 21. august 2020 om afslag på ansøgninger om tilladelse til anvendelse af ikke-økologiske jordbærplanter, på A1

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.⁴

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 8 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

**MILJØ- OG
FØDEVAREKLAGENÆVNET**
Toldboden 2
8800 Viborg

Tlf. 72 40 56 00
CVR-nr. 37795526
EAN-nr. 5798000026070
nh@naevneneshus.dk
www.naevneneshus.dk

¹ Rådets forordning (EF) nr. 834/2007 af 28. juni 2007 om økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter.

² Kommissionens forordning (EF) nr. 889/2008 af 5. september 2008 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 834/2007 om økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter, for så vidt angår økologisk produktion, mærkning og kontrol.

³ Lovbekendtgørelse nr. 39 af 15. januar 2020 af økologiloven.

⁴ Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

1. Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Afgørelserne er den 16. september 2020 påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøger.

Klager har navnlig anført, at

- der var generel tilladelse til køb af ikke-økologiske planter på bestillingstidspunktet, da de økologiske planter var udsolgte,
- reglerne er blevet ændret efter bestillingen var sket, og
- Fødevarestyrelsen ikke har informeret om ændringen.

Klagepunkterne er nærmere uddybet i afsnit 2.2.

2. Sagens oplysninger

Klager har den 21. juli 2020 ansøgt Landbrugsstyrelsen om tilladelse til at anvende ikke-økologiske jordbærplanter af sorterne Allegro, Dahli, Faith, Magnus, Malwina og Salsa.

Det fremgår af ansøgningerne for planterne Allegro, Dahli, Magnus, Malwina og Salsa, at der søges om tilladelse, idet sorterne ikke er registreret i databasen og ingen af de registrerede alternativer af samme art er passende til klagers produktion. Af ansøgningen for planten Faith fremgår det, at der søges om tilladelse, fordi ingen sorter af de arter, som klager vil bruge, er registreret i den økologiske frødatabase.

Derudover fremgår det af samtlige ansøgninger, at der var tilladelse til brug af ikke-økologiske planter, da klager bestilte planter i efteråret 2019 til brug i 2020, idet der ikke var økologiske planter til salg. Klager har i ansøgningerne oplyst, at klager efterfølgende er blevet gjort opmærksom på de nye regler på området, hvorefter der skal søges om tilladelse til anvendelse af ikke-økologiske jordbærplanter.

2.1 Den påklagede afgørelse

Landbrugsstyrelsen har den 21. august 2020 truffet afgørelse om afslag på klagers ansøgninger. Det fremgår af samtlige afslag, at klager, efter styrelsens vurdering, ikke har godtgjort, at ingen af de tilgængelige sorter i databasen kan anvendes på klagers bedrift. Endvidere har styrelsen anført, at klager skulle have bestilt økologisk materiale i efteråret 2019, da klager havde mulighed for at få produceret økologisk materiale til levering i 2020. Ifølge styrelsen er klager tidligere blevet vejledt om dette.

Derudover fremgår det af afslagene, at 18 andre sorter af den valgte afgrøde og afgrødetype er anført som tilgængelige i databasen i klagers region.

I forlængelse heraf fremgår det af afslagene, at ansøgningerne er behandlet i henhold til artikel 45 i forordning (EF) 889/2008.

2.2 Klagens indhold

Indledningsvis har klager oplyst, at planterne blev bestilt den 20. september 2019 med henblik på plantning i april 2020. Ifølge klager var de økologiske planter udsolgt på bestillingstidspunktet, ligesom der på bestillingstidspunktet gjaldt en generel tilladelse til køb af ikke-økologiske jordbærplanter. Klager har angivet, at samme procedure blev benyttet året forinden, samt at klager har henholdt sig til informationerne på Landbrugsstyrelsens hjemmeside

I forlængelse heraf har klager oplyst, at plantningen derfor blev foretaget som planlagt og allerede var sket, da klager ved en økologikontrol i juni 2020 blev gjort opmærksom på, at reglerne var ændret og at klager burde søge om tilladelse. Klager har endvidere redegjort for, hvorfor planlægningen af produktionen og bestilling af planter er nødt til at finde sted i god tid. Efter klagers opfattelse er reglerne derfor overholdt, på trods af regelændringen i løbet af vinteren 2019/2020, da det ellers vil være umuligt at planlægge produktionen i rimelig tid i frygt for efterfølgende regelændringer.

Den 12. november 2020 har klager sendt et høringssvar til Landbrugsstyrelsens bemærkninger af 14. oktober 2020. Heraf fremgår det, at styrelsens vejledning i afgørelsen af 3. maj 2019 let kan overses, da denne fremgår under overskriften ”Tilladelse til at anvende ikke-økologisk vegetativt formeringsmateriale”. Efter klagers opfattelse bør dette derfor ikke betragtes som meddelt vejledning.

Klager har endvidere anført, at praksis om at bestille planter på et tidspunkt, hvor der er generel dispensation, for herefter at udplante den kommende sæson har været praksis på bedriften gennem mange år, samt at Landbrugsstyrelsen har godkendt dette. I tilknytning hertil har klager bemærket, at det ikke kunne lade sig gøre at bestille økologiske planter i efteråret 2019 til levering forår 2020. Klager har begrundet dette med, at planterne skal bestilles to år før levering for at være sikker på, at der kan produceres den ønskede mængde.

Yderligere har klager anført, at udmeldingerne fra Landbrugsstyrelsen ikke har omhandlet en ændret praksis i forhold til tolkning af reglerne eller håndtering af dispensationsansøgninger. Klager har i den forbindelse anført, at det er imod den normale procedure at indføre en ny praksis, der rammer lovlige handlinger, som er foretaget før denne praksis er indført.

2.3 Landbrugsstyrelsens bemærkninger til klagen

Landbrugsstyrelsen har den 14. oktober 2020 oversendt sagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet med bemærkninger til klagen.

Det fremgår af bemærkningerne, at klager i en afgørelse af 3. maj 2019 er blevet vejledt om, at det fremadrettet ikke ville være muligt at opnå dispensation til brug af ikke-økologisk vegetativt formeringsmateriale. Ifølge

Landbrugsstyrelsen fremgik det også af vejledningen, at udgangspunktet gjaldt for arter, der produceres på bestilling til anvendelse det efterfølgende år, da det er muligt at bestille økologisk materiale. Styrelsen har endvidere bemærket, at det aldrig har været tilladt at indkøbe materiale uden for sæsonen, hvor der har været en generel tilladelse på arten, for derefter at anvende materialet i en kommende eller næstkommende sæson.

I forlængelse heraf har Landbrugsstyrelsen oplyst, at en generel tilladelse er baseret på de tilstedeværende forhold og er et øjebliksbillede af, hvad der er tilgængeligt til anvendelse på det pågældende tidspunkt i indeværende sæson. Styrelsen har anført, at klager derfor hverken har handlet i overensstemmelse med korrekt praksis eller økologireglerne i øvrigt.

Landbrugsstyrelsen har endvidere bemærket, at klager har alle forudsætninger for at kunne planlægge produktionen af økologiske jordbær i overensstemmelse med økologireglerne. Ifølge styrelsen er det muligt at bestille formeringsmaterialet økologisk, når klager i god tid har besluttet at producere økologiske jordbær. Hertil har styrelsen bemærket, at adgangen til undtagelsesvis at bruge konventionelle produkter er underlagt skærpede krav i økologiforordningerne.

Derudover har Landbrugsstyrelsen angivet, at styrelsen ved flere lejligheder har oplyst erhvervet og dets konsulenter om den nye frødatabase V1 og hvordan denne skal bruges, herunder at man skal huske at tjekke, om der skal søges dispensation til den ønskede afgrøde.

3. Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1 Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger

Det fremgår af artikel 22, stk. 1, i forordning (EF) nr. 834/2007, at Kommissionen på de betingelser, der er fastsat i stk. 2 i denne artikel, kan dispensere fra de økologiske produktionsregler.

Det følger af forordningens artikel 22, stk. 2, litra b, at dispensationerne, jf. stk. 1, skal begrænses til et minimum og, når det er hensigtsmæssigt, være tidsbegrænsede og kun må gives, når de er nødvendige for at sikre adgang til udsæd og vegetativt formeringsmateriale, som ikke kan fås på markedet i økologisk form.

Det fremgår endvidere af artikel 45, stk. 1, litra b, i forordning (EF) nr. 889/2008, at medlemsstaterne, hvor bestemmelserne i artikel 22, stk. 2, litra b, i forordning (EF) nr. 834/2007 finder anvendelse, kan tillade brug af frø og vegetativt formeringsmateriale fra ikke-økologisk produktion, hvis det pågældende materiale ikke kan fås fra økologisk produktion.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder, at Landbrugsstyrelsen korrekt har meddelt afslag på klagers ansøgninger om tilladelse til anvendelse af ikke-økologiske jordbærplanter.

Ved afgørelsen har Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderet, at klager ikke opfylder betingelserne i artikel 45, stk. 1, litra b, i forordning (EF) nr. 889/2008, for at få meddelt tilladelse til anvendelse af vegetativt formeringsmateriale fra ikke-økologisk produktion. Ved vurderingen har nævnet lagt vægt på Landbrugsstyrelsens oplysning om, at det har været muligt at bestille økologiske jordbærplanter for arter, der produceres på bestilling. Nævnet har også lagt vægt på, at klager har bestilt planterne den 20. september 2019 og dermed har været i god tid i forhold til udplantning i foråret. Dermed finder nævnet, at klager, ved bestillingen, kunne have fået det pågældende materiale i økologisk form og dermed ikke opfyldte betingelserne i bestemmelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærker, at det er klager, der, som økolog, bærer ansvaret for at kende og overholde økologireglerne, herunder de økologiske produktionsregler og reglerne om at ansøge om dispensation fra disse. Nævnet bemærker hertil, at Landbrugsstyrelsen den 3. maj 2019 har vejledt klager om, at der fremover ikke gives tilladelse til brug af konventionelle jordbærplanter for arter, der produceres på bestilling, da der ved bestilling er mulighed for at bestille økologisk. Efter nævnets vurdering er dette endvidere i overensstemmelse med hensynet bag meddelelse af tilladelser som angivet i artikel 22, stk. 2, litra b, i forordning (EF) nr. 834/2007.

I øvrigt bemærker Miljø- og Fødevareklagenævnet, at Landbrugsstyrelsen i afgørelserne burde have henvist specifikt til artikel 45, stk. 1, litra b, i forordning (EF) nr. 889/2008 som hjemmel for afslaget. Nævnet finder dog ikke, at dette forhold kan føre til et andet resultat, idet afgørelsen i øvrigt fremstår velbegrundet og idet forholdet ikke har påvirket klagers forståelse af afgørelsen.

3.2 Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster Landbrugsstyrelsens afgørelser af 21. august 2020 om afslag på ansøgninger om tilladelse til anvendelse af ikke-økologiske jordbærplanter, på A1